

N:o 180.

Af Herr Magnus Svensson: Angående nedsättning i det till Kongl. Theatern beviljade anslag.

Jag yrkade vid föregående riksdag nedsättning af anslaget till Kongl. theatern. En nedsättning deri skedde, men blott med 15,000 R:dr. Jag får nu hemställa om en ytterligare minskning deri, i fall Riksdagen ej beslutar indragning af hela anslaget, hvilket jag helst skulle önska.

Att Kongl. theatern illa uppfyllt den uppgift, som man hört framställas såsom dess förnämsta, nemligen att bilda och förädla, ådagalades vid sista riksdagen mer än tillräckligt, och den harm som väcktes af dess styrelses åtgärd att uppföra skådespel, "hvilka ingen ärbar qvinna kunde åse", är ännu i friskt minne. Dess ocker på lättfärdigheten, lastbarheten och råheten erhöi sin dom af pressen och Riksdagen, ehuru den sednare lät nåd gå för rätt och nöjde sig med att gifva theaterstyrelsen en kännbar varning. Men äfven om den Kongl. theatern, bättre förvaltd, skulle kunna utöfva något inflytande såsom bildningsanstalt, en fråga som jag vill lemna derhän, lærer det väl ej kunna nekas, att det ej så mycket är bildningen, som fastmer *nöjet*, som med theatern afses. Men de nöjen, som den har att bjuda, komma blott Stockholms befolkning och några resande till del. Det är följaktligen en stor obillighet, att alla Sveriges innebyggare skola skatta till en anstalt, afsedd för ett fåtals förlustelse. Må den täfla med andra dylika anstalter, och söka uppehålla sig sjelf. I van den ej detta, så må den falla. Under tider af allmänt betryck, då hufvudnärningar och binärningar äro stadda i aftyning, och en årlig statsbrist uppstår, som endast kan fyllas genom nya lån eller förhöjda skatter, är det orimligt och oförsvarligt att använda statsmedel till offentliga förlusteseanstalter. Och denna orimlighet blir ännu mera i ögonen fallande, då man besinnar, att också de af missväxt lidande landsorternas befolkning — hvilken nu anropar det öfriga Sverige om frivilliga gåfvor för att uppehålla lifvet — skall i sin mån bidraga till betalande af dessa nöjen, som andra njuta, under det den sjelf är färdig att förgås af elände. Om missnöjet med någon skattebörd är berättigadt, så är det väl öfver denna. Ett anslag till de nödlidande i Småland och på Öland lærer ej kunna af Riksdagen undvikas; såsom en tillökning i dessa nödhjelpsmedel vore den summa, som nu utgår till Kongl. theatern, bättre använd.

På grund af det anförda, skulle jag visserligen vilja förorda indragning af hela theateranslaget, såsom en annan motionär föreslagit, men i händelse detta ej vinner Riksdagens bifall, föreslår jag, såsom en öfvergång,

att Riksdagen må nedsätta anslaget till Kongl. theatern från dess nuvarande belopp till 25,000 R:dr R:mt.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Magnus Svensson
från Skaraborgs län.

N:o 181.

Af Herr Magnus Svensson: Angående sättet för bankovinstens användande.

Undertecknad väckte för tvänne riksdagar sedan förslag om bankovinstens bibehållande under riksbankens vård och densammans användande såsom lånefond för jordbruket. Då emellertid detta förslag ej vann bifall, men samma behof, som då föranledde mitt förslag, ännu förefinnes, tar jag mig friheten att ännu en gång till representationen hemställa om någon åtgärd i detta syfte. Väl kunna alla statens tillgångar finna användning för de årliga utgifterna, och man skall säkert af svårigheten att fylla dessa taga sig anledning att vilja fråntaga banken dess vinst, men representationen har, genom sitt beslut vid förra riksdagen att under riksbankens vård bibehålla 600,000 R:dr, uttalat sitt bifall till den åsigten, att riksbankens lånefonder böra förstärkas, om också lån för statsbristens fyllande måste upptagas. Jordbruket, landets hufvudnäring, har i första rummet rätt att fordra afseende af det allmänna, och det kan väl derföre ej anses vara för mycket begärtdt, om man fordrar att de förstärkningar riksbanken erhåller, i första rummet må komma jordbruket till godo.

Den svenske jordbrukaren befinner sig fortfarande i en särdeles tryckt och bekymmersam ställning, och det är af yttersta vigt att afhjelpa detta missförhållande. Sitt hufvudsakliga drift- eller förlagskapital måste han, efter som kreditförhållandena nu gestaltat sig, söka att erhålla från de enskilda bankerna, hvilka föredraga lån på kortare tider. Dermed är han dock ej tillräckligt betjenad. Omsättningar af förlagslån på tre eller fyra månader blifva honom i längden omöjliga att fullgöra. En tids vi-